

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 0070-89/2013-37
Ljubljana, 23. 4. 2014
EVA 2013-3330-0091
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 5. točke drugega odstavka 115. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12) je Vlada Republike Slovenije na seji pod točko ... dne ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide (EVA 2013-3330-0091) in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Tanja Šarabon
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Urad Vlade RS za komuniciranje.

Priloga:

- predlog uredbe

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<p>Iz Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport, – dr. Mirko Pečarič, državni sekretar za izobraževanje, znanost in šport, – Marjan Turk, generalni direktor Direktorata za informacijsko družbo, – Barbara Pernuš Grošelj, sekretarka, Direktorat za informacijsko družbo, – Tina Bizjak Ahačič, višja svetovalka, Direktorat za informacijsko družbo. <p>Iz Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, – Dragica Bac, generalna direktorica Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja, – Tanja Dular, sekretarka, Direktorat za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja. 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki. Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport kot pripravljavcu gradiva zato niso nastali nikakršni stroški.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Predlog uredbe določa ukrepe za končne uporabnike invalide, ki jih mora zagotavljati izvajalec univerzalne storitve in ki končnim uporabnikom invalidom omogočajo enakovredno uporabo in dostop do storitev iz nabora univerzalne storitve, kakor ga imajo drugi končni uporabniki, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili. Predlog uredbe pretežno ohranja vsebino Uredbe o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 92/10), ki je bila razveljavljena z Zakonom o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1), ob ustreznih terminoloških in nomotehničnih popravkih glede na določila ZEKom-1 in spremembe na področju socialne zakonodaje ter z nekaterimi dodatnimi ugodnostmi za končne uporabnike invalide, vključno z obveznostjo izvajalca univerzalne storitve, da zagotovi možnost nakupa ali najema končnim uporabnikom prilagojene terminalske opreme, in sicer s prodajo po nabavni vrednosti ali najemom po ceni, ki temelji na nabavni vrednosti.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitve ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				
/OBRAZLOŽITEV: /				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
Predlagano gradivo nima učinka na javnofinančna sredstva, nižja od 40.000 EUR v tekočem letu in naslednjih treh.				
8. Predstavitev sodelovanja javnosti:				

<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na Državnem portalu Republike Slovenije, novica s povezavo na Državni portal pa je bila objavljena tudi na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.</p>	<p>DA</p>
<p>Datum objave: 6. avgust 2013</p> <p>V razpravo so bile vključene strokovna, zainteresirana in druge javnosti, saj je bil osnutek Predloga uredbe o ukrepih za končne uporabnike invalide objavljen na Državnem portalu Republike Slovenije e-uprava v rubriki e-demokracija. Hkrati so bili Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS, Svet za elektronske komunikacije RS ter Telekom Slovenije, d. d., in TSmedia, d. o. o., kot trenutna izvajalca univerzalne storitve še posebej z dopisom obveščeni, da poteka javna obravnava osnutka uredbe.</p> <p>V okviru javne obravnave smo prejeli predloge in pripombe Sveta za elektronske komunikacije RS, Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor in dr. Matjaža Debevca. O prejetih pripombah je bil na ministrstvu organiziran usklajevalni sestanek. Pripombe so bile večinoma upoštevane. Mnenje Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) o prejetih pripombah bo objavljeno na spletnih straneh MIZŠ pred sprejetjem zakona.</p>	
<p>9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	<p>DA</p>
<p>10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	<p>DA</p>
<p>dr. Jernej Pikalo MINISTER</p>	<p>Dejan Levanič DRŽAVNI SEKRETAR</p>

Priloge:

- predlog sklepa
- predlog uredbe

PREDLOG SKLEPA VLADE

Na podlagi 5. točke drugega odstavka 115. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12) je Vlada Republike Slovenije na seji pod točko ... dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je sprejela Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide (EVA 2013-3330-0091) in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Tanja Šarabon
GENERALNA SEKRETARKA

Številka:

Datum:

Poslati:

- Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Masarykova cesta 16, Ljubljana,
- Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Kotnikova 5, Ljubljana
- Službi Vlade RS za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana,
- Uradu Vlade RS za komuniciranje, Gregorčičeva ulica 25, Ljubljana.

Na podlagi 5. točke drugega odstavka 115. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o ukrepih za končne uporabnike invalide

1. člen

(vsebina uredbe)

(1) Ta uredba določa minimalne ukrepe za končne uporabnike invalide v skladu z Direktivo 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (UL L št. 108 z dne 24. 4. 2002, str. 51), zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (UL L št. 337 z dne 18. 12. 2009, str. 11).

(2) Ta uredba je bila sprejeta ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 204 z dne 21. 7. 1998, str. 37), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012, str. 12).

2. člen

(pomen izrazov)

(1) V tej uredbi izraz končni uporabnik invalid oziroma naročnik invalid pomeni:

– slepega ali slabovidnega končnega uporabnika oziroma naročnika, ki mu je bila ugotovljena najmanj 80-odstotna telesna okvara zaradi izgube vida,

– gluhega ali naglušnega končnega uporabnika oziroma naročnika, ki mu je bila ugotovljena najmanj 60-odstotna telesna okvara zaradi izgube sluha,

– končnega uporabnika oziroma naročnika, ki mu je bila ugotovljena najmanj 80-odstotna telesna okvara, pri čemer je najnižji odstotek posamezne telesne okvare, ki se sešteva, vsaj 70-odstotna telesna okvara.

(2) Mobilna javna radijska storitev pomeni javno komunikacijsko storitev, ki je v celoti ali pretežno sestavljena iz prenosa signalov z radijskimi valovi.

3. člen

(priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji)

(1) Izvajalec univerzalne storitve prednostno obravnava zahtevo končnega uporabnika invalida za priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji.

(2) Izvajalec univerzalne storitve zagotovi končnemu uporabniku invalidu 50-odstotni popust pri priključitvi na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji.

(3) Izvajalec univerzalne storitve brezplačno prednostno obravnava in odpravi okvare na dostopovnem vodov do končnega uporabnika invalida. Končni uporabnik invalid, ki ni naročnik, sporoči izvajalcu univerzalne storitve, katero omrežno priključno točko uporablja, kar dokazuje s potrdilom o stalnem ali začasnem prebivališču na naslovu, na katerem je omrežna priključna točka.

4. člen

(dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji)

(1) Splošni pogoji za dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji in ustrezajoči cenik morajo biti dostopni v zvočnem in video zapisu oziroma v takšni elektronski obliki, ki omogoča pretvorbo v končnemu uporabniku invalidu zaznavno obliko.

(2) Izvajalec univerzalne storitve zagotovi naročniku invalidu 50-odstotni popust pri mesečni naročnini za javno dostopne telefonske storitve na fiksni lokaciji.

(3) Izvajalec univerzalne storitve omogoči, da se slepi ali slabovidni naročnik invalid lahko seznanj z višino računa z govornimi sporočili oziroma v takšni elektronski obliki, ki mu omogoča pretvorbo v njemu zaznavno obliko.

(4) Tehnično opremo za pretvorbo iz prvega in tretjega odstavka tega člena si zagotovi končni uporabnik invalid sam.

5. člen

(nakup ali najem ustrezne terminalske opreme)

(1) Izvajalec univerzalne storitve zagotovi končnemu uporabniku invalidu možnost nakupa ali najema njegovim potrebam prilagojene terminalske opreme, ki ustreza najmanj naslednjim zahtevam:

- omogočati mora preprosto uporabo,
- večje in lahko dostopne ter prepoznavne tipke,
- možnost preprostega spreminjanja kontrasta zaslona,
- možnost preprostega nastavljanja jakosti zvoka ali dodatnega povečanja jakosti zvoka,
- branje z zaslona,
- možnost nastavitve hitrega klicanja,
- vizualna in zvočna opozorila z možnostjo nastavljanja jakosti zvonjenja ali dodatnega povečanja jakosti zvonjenja in
- možnost povezljivosti s slušnim aparatom.

(2) Izvajalec univerzalne storitve zagotovi končnemu uporabniku invalidu terminalsko opremo iz prejšnjega odstavka s prodajo po nabavni vrednosti ali z najemom po ceni, ki temelji na nabavni vrednosti.

6. člen

(dostop do univerzalnega imenika za slepe in slabovidne)

Izvajalec univerzalne storitve omogoči, da so slepemu ali slabovidnemu končnemu uporabniku invalidu na posebni številki dostopni podatki iz univerzalnega imenika v govorni obliki in da mu je na tej številki zagotovljena tudi pomoč pri posredovanju klicev. Klici na to posebno številko so za slepe in slabovidne končne uporabnike invalide brezplačni.

7. člen

(dostop do univerzalne imeniške službe za gluhe ali naglušne)

(1) Izvajalec univerzalne storitve omogoči, da so gluhemu ali naglušnemu končnemu uporabniku invalidu na posebni številki dostopni podatki o naročnikih iz univerzalnega imenika s prenosom zapisanega besedila na terminal končnega uporabnika invalida. Navedena obveznost se izvaja z uporabo terminala za mobilno javno radijsko storitev, če pa je tehnično mogoče, lahko tudi preko omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji na terminal za javno dostopno telefonsko storitev na tej lokaciji.

(2) Končni uporabnik invalid iz prejšnjega odstavka mora na poslano poizvedbo v besedilni obliki dobiti odgovor v tej obliki v skladu s parametri kakovosti iz splošnega akta iz drugega odstavka 133. člena

Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12; v nadaljnjem besedilu: zakon), kakor je določeno v prejšnjem odstavku.

8. člen

(dostop do javnih telefonskih govorilnic in terminalov z invalidskim vozičkom)

(1) Izvajalec univerzalne storitve omogoči dostopnost do javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo in do njihovih terminalov z invalidskim vozičkom za najmanj 20 odstotkov javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo na posameznem geografskem območju, ki se mu določa medkrajevna koda v skladu s splošnim aktom iz 63. člena zakona. Tako prilagojene javne telefonske govorilnice ali druge dostopovne točke za javno govorno telefonijo morajo biti na odprtih prostorih ali v stavbah z urejenim dostopom za invalide.

(2) Terminali v javnih telefonskih govorilnicah ali drugih dostopovnih točkah za javno govorno telefonijo iz prejšnjega odstavka morajo biti postavljeni na takšni višini, da je mogoča enostavna uporaba in polna funkcionalnost končnim uporabnikom invalidom na invalidskih vozičkih.

(3) Numerične tipkovnice govornih terminalov javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo morajo imeti označeno tipko številka 5, da jo slepi in slabovidni končni uporabniki invalidi lahko otipajo in se po njej orientirajo. Sosledje znakov mora biti v skladu s standardom SIST ISO/IEC 9995-4.

(4) Izvajalec univerzalne storitve pripravi seznam lokacij prilagojenih javno dostopnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo iz prvega odstavka tega člena. Za slepe in slabovidne končne uporabnike invalide pripravi seznam v zvočnem zapisu oziroma v takšni elektronski obliki, ki omogoča pretvorbo v slepem ali slabovidnemu končnemu uporabniku invalidu zaznavno obliko. Seznam, ki ga izvajalec univerzalne storitve posodablja enkrat letno, mora biti na voljo v njegovih prodajnih prostorih in na spletnih straneh, ki jih oblikuje v skladu z mednarodnimi priporočili za dostopnost spletnih mest.

9. člen

(dostop do storitev v sili za gluhe ali naglušne)

(1) Izvajalec univerzalne storitve gluhemu ali naglušnemu končnemu uporabniku invalidu omogoči klic v sili z uporabo znakovnih jezikov in drugih oblik negovorjenih jezikov v skladu s 134. členom zakona.

(2) Izvajalec univerzalne storitve končnemu uporabniku invalidu iz prejšnjega odstavka v vsakem primeru omogoči najmanj klic v sili s prenosom zapisanega besedila preko terminala končnega uporabnika invalida. Navedena obveznost se izvaja z uporabo terminala za mobilno javno radijsko storitev, če pa je tehnično mogoče, lahko tudi preko omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji z uporabo terminala za javno dostopno telefonsko storitev na tej lokaciji.

10. člen

(dokazovanje upravičenosti in preverjanje istovetnosti)

(1) Izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka 2. člena te uredbe se dokazuje:

- z odločbo ali sklepom pristojnega organa, s katerim je ugotovljena telesna okvara v skladu s predpisi, ki urejajo pravice invalidov, ali
- z odločbo ali potrdilom o priznanem odstotku vojne invalidnosti v skladu s predpisi, ki urejajo vojne invalide, ali
- z mnenjem izvedenskega organa Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

(2) Način preverjanja upravičenja do uporabe številke iz 6. člena te uredbe:

- končni uporabnik invalid, ki ni naročnik, sporoči izvajalcu univerzalne storitve, katero omrežno priključno točko uporablja, kar dokazuje s potrdilom o stalnem ali začasnem prebivališču na naslovu, kjer je ta točka,
- za klice iz javnih telefonskih govornic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo določi izvajalec univerzalne storitve v splošnih pogojih (na primer z osebno kodo) na podlagi predhodno izraženega interesa končnega uporabnika invalida.

11. člen

(končni uporabniki invalidi oziroma naročniki invalidi, upravičeni do popustov)

(1) Do popustov pri priključitvi na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji v skladu z drugim odstavkom 3. člena te uredbe in pri mesečnih naročninah do javno dostopnih storitev na fiksni lokaciji v skladu z drugim odstavkom 4. člena te uredbe je upravičen končni uporabnik invalid oziroma naročnik invalid brez zagotovljenih sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

(2) Izpolnjevanje pogoja iz prejšnjega odstavka se dokazuje:

- z odločbo o upravičenosti do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka po zakonu, ki ureja socialnovarstvene prejemke, ali
- z odločbo, s katero je podeljena pravica do invalidskega dodatka, pravica do družinskega dodatka ali pravica do oskrbnine po zakonu, ki ureja vojne invalide, ali
- z odločbo, s katero je podeljena pravica do veteranskega dodatka po zakonu, ki ureja vojne veterane, ali
- z odločbo, s katero je podeljena pravica do nadomestila za invalidnost po zakonu, ki ureja oblike družbenega varstva zmerno, težje in težko duševno ter najtežje telesno prizadetih oseb.

12. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve te uredbe se preneha uporabljati Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 92/10 in 109/12 – ZEKom-1).

13. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-89/2013-

Ljubljana,

EVA 2013-3330-0091

Vlada Republike Slovenije

mag. Alenka Bratušek

predsednica

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1) v drugem odstavku 115. člena opredeljuje najmanjši nabor storitev, ki sodijo v univerzalno storitev. Med drugim je s 5. točko drugega odstavka 115. člena ZEKom-1 kot univerzalna storitev določeno tudi zagotavljanje ukrepov za končne uporabnike invalide, ki jih določi vlada na usklajen predlog ministra, pristojnega za elektronske komunikacije, in ministra, pristojnega za invalide, in ki končnim uporabnikom invalidom omogočajo enakovredno uporabo in dostop do storitev, kakor ga imajo drugi končni uporabniki, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili. Navedeni ukrepi vključujejo tudi obveznost izvajalca univerzalne storitve, da končnim uporabnikom invalidom po razumni ceni zagotovi možnost nakupa ali najema takšne terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev.

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Skladno z 255. členom ZEKom-1 je rok za izdajo podzakonskih aktov, ki so po tem zakonu obvezni, največ šest mesecev po uveljavitvi tega zakona (to je do 15. julija 2013) .

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna. /

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja

Uredba bo pozitivno vplivala na socialno področje, in sicer z določitvijo novih in izpopolnjenih ukrepov za končne uporabnike invalide, s katerimi bodo deležni enakopravnejše obravnave pri dostopu do univerzalne storitve.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1) v 5. točki drugega odstavka 115. člena skladno z Direktivo o univerzalni storitvi¹ med najmanjši nabor storitev, ki sodijo v univerzalno storitev, med drugim uvršča zagotavljanje ukrepov za končne uporabnike invalide,

¹ Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta o univerzalni storitvi¹ in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, zadnjič spremenjene z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in

ki jih določi vlada na usklajen predlog ministra, pristojnega za elektronske komunikacije, in ministra, pristojnega za invalide, in ki končnim uporabnikom invalidom omogočajo enakovredno uporabo in dostop do storitev, kakor ga imajo drugi končni uporabniki, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili. Navedeno je skladno z Uvodno izjavo 13 k Direktivi 2002/22/ES iz leta 2002, ki navaja, da lahko posebni ukrepi za uporabnike invalide, kadar je to primerno, vključujejo zagotovitev dostopnih javnih telefonov, javnih besedilnih telefonov ali enakovredne ukrepe za gluhe ali govorno prizadete osebe, zagotovitev brezplačnih storitev za slepe ali slabovidne, kakršne so imeniške storitve ali enakovredni ukrepi, pa tudi zagotovitev razčlenjenih računov v alternativni obliki za slepe in slabovidne.

Navedeni ukrepi skladno z ZEKom-1 vključujejo tudi obveznost izvajalca univerzalne storitve, da končnim uporabnikom invalidom po razumni ceni zagotovi možnost nakupa ali najema takšne terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev.

Okrepljene določbe glede pravic končnih uporabnikov invalidov, ki so jih prinesle spremembe regulativnega okvira za področje elektronskih komunikacij iz leta 2009, so bile upoštevane že v Uredbi o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 92/10; v nadaljnjem besedilu: razveljavljena uredba), ki pa je z uveljavitvijo novega ZEKom-1 skladno s prvim odstavkom 256. člena prenehala veljati. Razveljavljena uredba se sicer še naprej uporablja do izdaje ustreznega novega podzakonskega akta. Glede na navedeno predlog uredbe v pretežni meri ohranja vsebino razveljavljene uredbe.

K 1. členu

Ta člen določa vsebino te uredbe, to je, da uredba v skladu s 5. točko drugega odstavka 115. člena ZEKom-1 določa minimalni nabor ukrepov za končne uporabnike invalide.

Uredba se zaradi predpisane uporabe standarda v zvezi z numeričnimi tipkovnicami govornih terminalov javnih telefonskih govornic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo (tretji odstavek 8. člena predloga) sprejema ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo 98/34/ES².

K 2. členu

V prvem odstavku tega člena je opredeljen izraz »končni uporabnik invalid« oziroma »naročnik invalid«. To so končni uporabniki ali naročniki, ki jim je bila ugotovljena določena stopnja telesne okvare.

Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov

² Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 204 z dne 21. 7. 1998, str. 37), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14.11.2012, str. 12).

V drugem odstavku je opredeljen tudi izraz »mobilna javna radijska storitev«, ki pomeni javno komunikacijsko storitev, v celoti ali pretežno sestavljeno iz prenosa signalov z radijskimi valovi.

K 3. členu

3. člen ohranja vsebino 3. člena razveljavljene uredbe, ki se nanaša na priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji. V primerjavi z besedilom razveljavljene uredbe se skladno z ZEKom-1 izraz »javno telefonsko omrežje« nadomešča z izrazom »javno komunikacijsko omrežje«. Izvajalec univerzalne storitve mora prednostno obravnavati zahteve končnih uporabnikov invalidov za priključitev na to omrežje. Posamezni končni uporabniki invalidi so upravičeni do popusta pri znesku priključitve. Prednostno in brezplačno je treba odpravljati napake na dostopovnih vodih do omrežnih priključnih točk končnih uporabnikov invalidov. To možnost lahko izkoristijo vsi končni uporabniki invalidi, saj se tako zagotovi večja dostopnost tudi invalidom, ki bivajo npr. v najetem stanovanju.

K 4. členu

Končnim uporabnikom invalidom morajo biti dostopni splošni pogoji in ustrezajoči cenik v zvočnem in video zapisu oziroma v takšni elektronski obliki, ki omogoča pretvorbo v njim zaznavno obliko. Zapis oziroma oblika, ki jo končni uporabnik invalid potrebuje, da se mu omogoči enakovreden dostop, se razlikuje v odvisnosti od vrste njegove oviranosti. Tako se gluhim in naglušnim končnim uporabnikom to zagotovi npr. v obliki video zapisa, v okviru katerega so v slovenskem znakovnem jeziku predstavljeni splošni pogoji in ustrezajoči cenik. Treba je namreč upoštevati, da gluhi in naglušni končni uporabniki v veliki večini zaradi svoje oviranosti ne dosegajo takšne stopnje bralnega razumevanja, ki bi jim omogočala, da bi se s splošnimi pogoji seznanili v pisni obliki. Za slepe in slabovidne končne uporabnike invalide pa izvajalec univerzalne storitve zagotovi npr. zvočni zapis, zapis v braillovi pisavi, povečan prikaz in tisk. Elektronska oblika (npr. na spletni strani) mora biti v takšnem elektronskem formatu, ki omogoča pretvorbo (npr. v čisti tekstovni obliki – ASCII – ameriški standardni nabor za izmenjavo informacij ipd.). S tem se slepim in slabovidnim končnim uporabnikom invalidom omogoči izbira načina, po katerem se želijo seznaniti s splošnimi pogoji in cenikom. Na enak način mora izvajalec univerzalne storitve omogočiti, da se slepi in slabovidni naročniki invalidi lahko seznanijo z višino računa. Navedeno poveča gotovost pri uporabi javno dostopnih telefonskih storitev. Tehnično opremo za pretvorbo iz elektronske oblike v njim zaznavno obliko si zagotovijo končni uporabniki invalidi sami. Posamezni naročniki invalidi so upravičeni tudi do popustov pri mesečni naročnini, in sicer se predlaga popust v višini 50 %.

K 5. členu

ZEKom-1 v 5. točki drugega odstavka 115. člena določa, da ukrepi za končne uporabnike invalide vključujejo tudi obveznost izvajalca univerzalne storitve, da končnim uporabnikom invalidom po razumni ceni zagotovi možnost nakupa ali najema takšne terminalske opreme, ki končnim uporabnikom invalidom dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev. Predlog v prvem odstavku 5. člena določa minimalne zahteve, ki jih mora izpolnjevati končnemu uporabniku invalidu prilagojena terminalska oprema. Končnemu uporabniku prilagojena terminalska oprema bi se morala zagotavljati različno v

odvisnosti od vrste senzorne oziroma gibalne oviranosti. Dostop do in uporabo storitev, ki sodijo v nabor univerzalne storitve, se tako npr. gluhim ali naglušnim končnim uporabnikom zagotovi z uporabo terminalov za mobilno radijsko storitev, ki omogoča uporabo SMS sporočil, oziroma naglušnim končnim uporabnikom invalidom najmanj z zagotovitvijo fiksnih telefonskih aparatov, ki delujejo v povezavi s slušnim aparatom. Njim prilagojena terminalska oprema mora omogočati vizualna opozorila in tudi zvočna opozorila z možnostjo regulacije jakosti zvonjenja. Slepim in slabovidnim končnim uporabnikom invalidov se obveznost lahko zagotavlja npr. najmanj s ponudbo telefonskih aparatov z ustrezno označeno osrednjo tipko (številka 5), da se po njej lahko orientirajo, z večjimi in lahko dostopnimi ter prepoznavnimi tipkami.

Izvajalec univerzalne storitve mora prilagojeno terminalsko opremo končnemu uporabniku zagotoviti z možnostjo nakupa po nabavni vrednosti ali najema po ceni, ki temelji na nabavni vrednosti, to je ceni, pri kateri se izvajalec univerzalne storitve odpove vsakršni marži oziroma proviziji.

K 6. členu

Ta člen ohranja vsebino 5. člena razveljavljene uredbe, ki ureja dostop do univerzalnega imenika za slepe in slabovidne. Slepim in slabovidnim končnim uporabnikom invalidi ne morejo uporabljati klasičnih imenikov, zato so upravičeni, da podatke iz univerzalnega imenika dobijo brezplačno na posebni številki. Na njej lahko tudi vzpostavijo zvezo z zeleno številko. Do klicev na to številko so upravičeni vsi slepi in slabovidni končnim uporabnikom invalidi, in to tudi iz javnih telefonskih govornic ali drugih dostopnih točk za javno govorno telefonijo, tako kakor določi izvajalec univerzalne storitve v splošnih pogojih (npr. z osebno kodo).

K 7. členu

Gluhim ali naglušnim končnim uporabnikom invalidom je zaradi njihove telesne oviranosti otežen dostop do podatkov o naročnikih iz univerzalnega imenika po imeniški službi. Z uporabo govorne telefonije namreč ne morejo dostopati do podatkov kakor slišišči uporabniki. Zato se izvajalcu univerzalne storitve imeniške službe nalaga obveznost, da gluhim ali naglušnim končnim uporabnikom invalidom na posebni številki zagotovi dostop do podatkov o naročnikih iz univerzalnega imenika s prenosom zapisanega besedila (npr. SMS) na terminal končnega uporabnika invalida. Gluhi ali naglušni končnim uporabnikom invalidi morajo na posebno številko imeniške službe poslano poizvedbo v besedilni obliki dobiti odgovor v isti obliki. Tako se jim zagotovi enakovredna storitev, kakršno uživajo drugi končnim uporabniki. Iz tehničnih razlogov se navedena obveznost zagotavlja z uporabo terminala za mobilno javno radijsko storitev (torej po mobilnem telefonu). V primerih, ko je to tehnično mogoče, pa se lahko ta obveznost zagotavlja tudi preko omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji na terminal za javno dostopno telefonsko storitev na tej lokaciji (uporaba fiksne telefonije, če omrežje takšno storitev podpira).

Izvajalec univerzalne storitve mora storitev izvajati v skladu s parametri kakovosti, določenimi v splošnem aktu iz drugega odstavka 133. člena ZEKom-1.

K 8. členu

Skladno s 4. točko drugega odstavka 115. člena zakona sodi v univerzalno storitev tudi zagotavljanje javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo, iz katerih je mogoče – brezplačno in brez uporabe kakršnih koli plačilnih sredstev – klicati na številke v sili, tako da so izpolnjene razumne potrebe končnih uporabnikov glede geografske pokritosti, števila javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo, dostopnosti za uporabnike invalide in kakovosti storitev. Glede na to je treba zagotoviti, da je določen delež javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo in terminalov v njih dostopen gibalno oviranim končnim uporabnikom na invalidskem vozičku. Kot geografsko merilo, na katerem je treba zagotoviti določen delež prilagojenih javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo, se predlaga območje, kakršno je v zvezi z določitvijo medkrajevnih kod opredeljeno v splošnem aktu, ki ga izda Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS na podlagi 63. člena ZEKom-1. Predlog upošteva, da zgolj določitev deleža na celotnem ozemlju Republike Slovenije ne bi zadostila cilju, saj bi bila lahko območja med seboj obravnavana različno, kar bi moglo povzročiti tudi različno obravnavo uporabnikov invalidov.

Prav tako morajo biti terminali v takšnih javnih telefonskih govorilnicah ali drugih dostopovnih točkah za javno govorno telefonijo postavljeni na takšni višini, da je omogočena funkcionalnost uporabnikom invalidom na invalidskem vozičku. Za slepe in slabovidne končne uporabnike invalide se predlaga uvedba standardiziranih numeričnih tipkovnic govornih terminalov javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo v skladu s standardom SIST ISO/IEC 9995-4, ki določa razpored znakov na numeričnem delu tipkovnice, in sicer v prvi vrsti zgoraj 1, 2, 3; v drugi vrsti 4, 5, 6; v tretji vrsti 7, 8, 9 in v spodnji vrsti *, 0, #.

S ciljem zagotoviti boljšo informiranost končnih uporabnikov invalidov se predlaga naložitev obveznosti izvajalcu univerzalne storitve, da pripravi seznam prilagojenih javno dostopnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo. Za slepe in slabovidne končne uporabnike invalide pripravi seznam v obliki, kot je predpisana tudi za splošne pogoje, cenik in višino računa (4. člen predloga uredbe). Seznam mora posodabljati enkrat letno, končnim uporabnikom pa mora biti na voljo v prodajnih prostorih izvajalca univerzalne storitve in na njegovih spletnih straneh. Izvajalec univerzalne storitve mora pri oblikovanju svojih spletnih strani upoštevati mednarodna priporočila za dostopnost spletnih mest. Pri tem so mišljene predvsem mednarodne smernice WCAG 2.0 konzorcija W3C o dostopnosti.

K 9. členu

Določba drugega odstavka 134. člena ZEKom-1 nalaga operaterjem javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajalcem javno dostopnih telefonskih storitev, da morajo uporabnikom invalidom omogočiti klic v sili z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov. Operater oziroma izvajalec zagotavlja tovrstne klice v sili na način in v obsegu, kakor je to tehnično mogoče; če zatrjuje, da navedene obveznosti iz tehničnih razlogov ni mogoče izpolniti, nosi breme dokazovanja te nezmožnosti. Navedena določba je bila vnesena v prejšnji Zakon o elektronskih komunikacijah z novelo iz leta 2009

zaradi uskladitve s Konvencijo o pravicah invalidov, ki kot jezik sporazumevanja določa govornje in znakovne jezike ter druge oblike negovorjenih jezikov. Treba je namreč zagotoviti posebne ukrepe za gluhe ali naglušne končne uporabnike invalide, ki jim omogočajo enakovreden dostop do klica v sili. Skladno s predlogom 9. člena je v sklopu univerzalne storitve njen izvajalec zavezan, da v vsakem primeru (brez sklicevanja na tehnično nezmožnost, ki je tu ne more biti glede na znano stanje tehnike) gluhemu ali naglušnemu končnemu uporabniku invalidu zagotovi najmanj klic v sili s prenosom zapisanega besedila (npr. SMS) preko terminala končnega uporabnika invalida. Iz tehničnih razlogov pa se ta obveznost zagotavlja z uporabo terminala za mobilno javno radijsko storitev (torej po mobilnem telefonu). V primerih, ko je to tehnično mogoče, pa se lahko ta obveznost zagotavlja tudi preko omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji na terminal za javno dostopno telefonsko storitev na tej lokaciji (uporaba fiksne telefonije, če omrežje takšno storitev podpira). Pri tem velja opozoriti še na določbo prvega odstavka 134. člena ZEKom-1, ki uporabnikom javnosti dostopnih telefonskih storitev zagotavlja možnost brezplačnega dostopa do številka za klic v sili, kar se seveda nanaša na vse uporabnike in ne zgolj na uporabnike invalide. Predlog uredbe tako ne vsebuje izrecne določbe o brezplačnosti dostopa do številka za klic v sili za uporabnike invalide, saj gre za splošno določbo za vse uporabnike že na podlagi zakona.

K 10. členu

V tem členu so podrobno navedene listine, s katerimi končni uporabnik oziroma naročnik dokazuje, da se šteje za končnega uporabnika invalida oziroma naročnika invalida. Hkrati se v tem členu določa način preverjanja upravičenja do uporabe številka iz 6. člena uredbe (brezplačni klic na posebno številko za dostop do univerzalnega imenika za slepe in slabovidne končne uporabnike invalide).

K 11. členu

V tem členu so določeni upravičenci do prejemanja popustov, to so končni uporabniki invalidi oziroma naročniki invalidi brez zagotovljenih sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje. Določene so tudi listine, s katerimi se dokazuje upravičenost do prejemanja popustov. V primerjavi z razveljavljeno uredbo je prišlo do manjših sprememb glede na nedavne spremembe socialne zakonodaje.

K 12. členu

Ta člen določa prenehanje uporabe razveljavljene uredbe.

K 13. členu

Ta člen vsebuje določbo o začetku veljavnosti uredbe petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.